

A close-up photograph of a black and white cow's head. The cow has a white blaze on its face and two yellow ear tags, both with the number 05571. The background is blurred, showing other cows in a barn setting.

Bluetongue – status og muligheder for forebyggelse

Ida Tingman Møller,

Dyrlæge, chefkonsulent, L&F Sektor for Kvæg

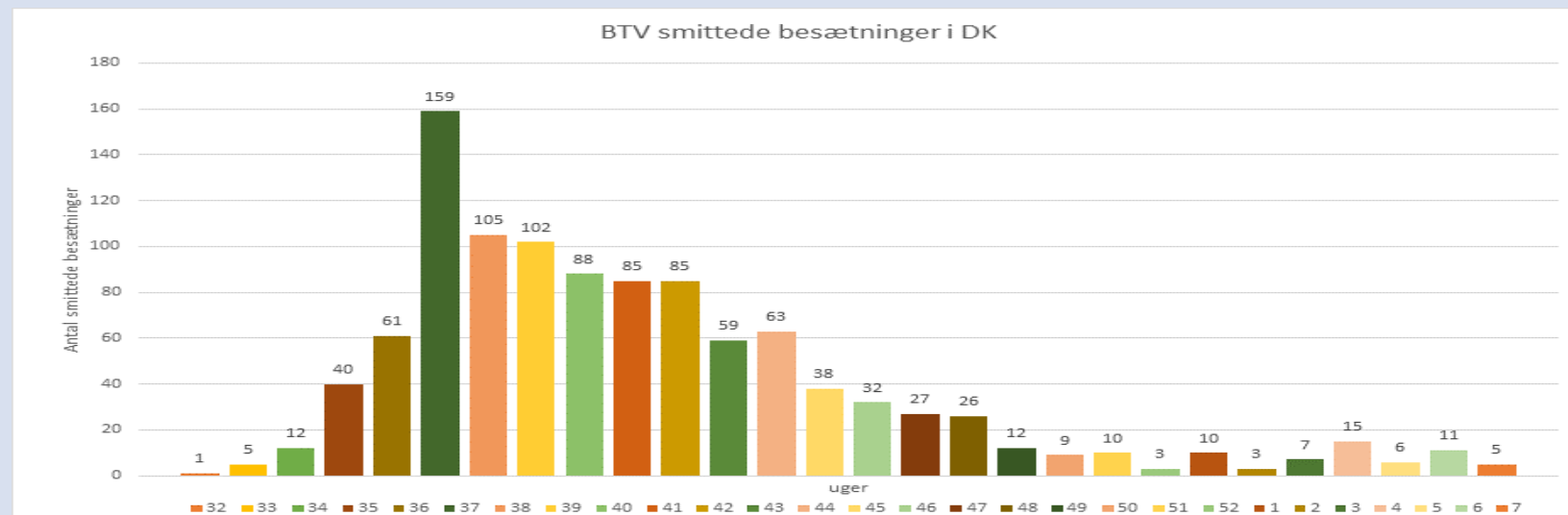
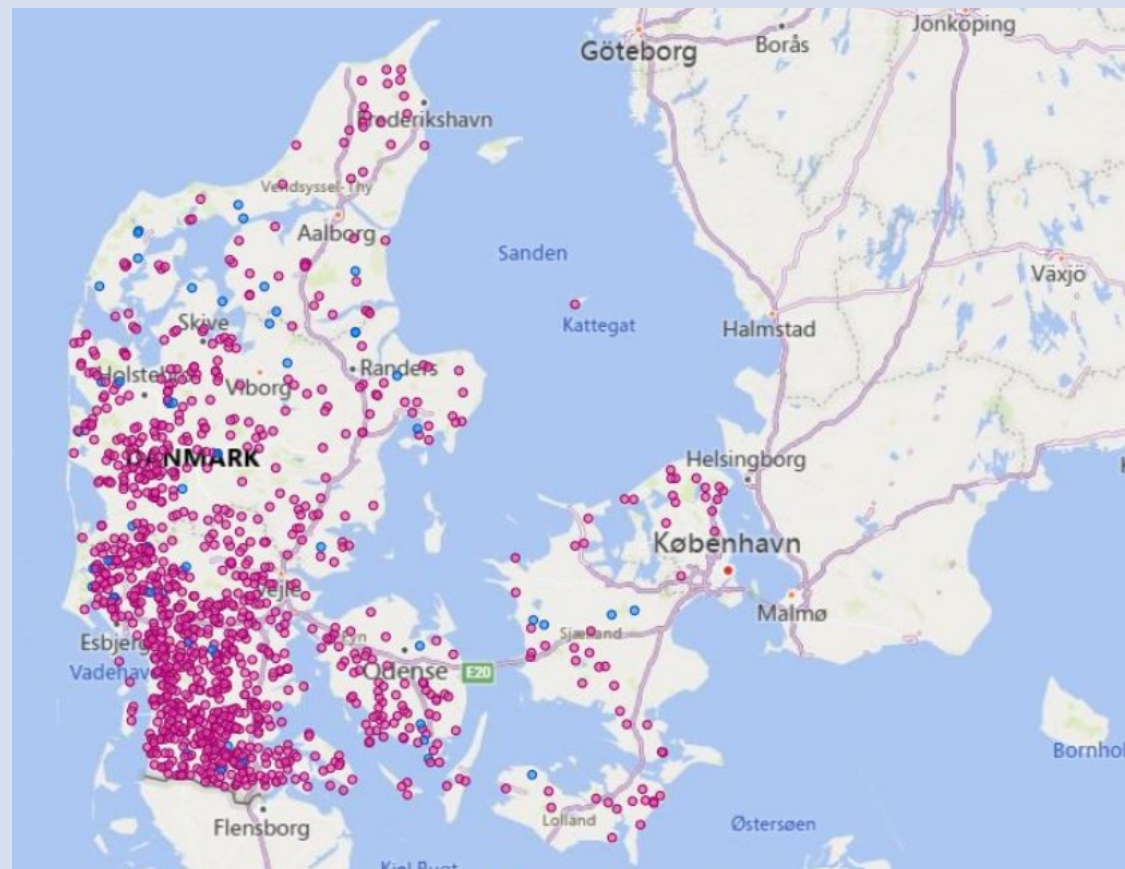

Status på BTV-3 i Danmark

- BTV-3 udbrud i DK pr. 17/2-25 kl. 11:30
- 1093 udbrud
- 52 mistanker
- Seneste smitte-tilfælde den 11/2-25

- Blå prik: Mistanke om smitte
- Lyserød prik: Smittet

Kilde: www.fvst.dk.

Strategi for 2025

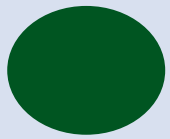
Erfaringer fra 2024

Tankmælksovervågning

Smittesæson

Viden om vacciner

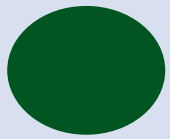

Erfaringer fra 2024

Spørgeskemaundersøgelse blandt smittede kvægbesætninger

- Start december og igen i januar
- Bluetonguepositive kvægbesætninger
- 560 inviterede
- 215 besvarede

- Landmændenes oplevelser
- Forløb
- Symptomer
- Antal syge og/eller døde

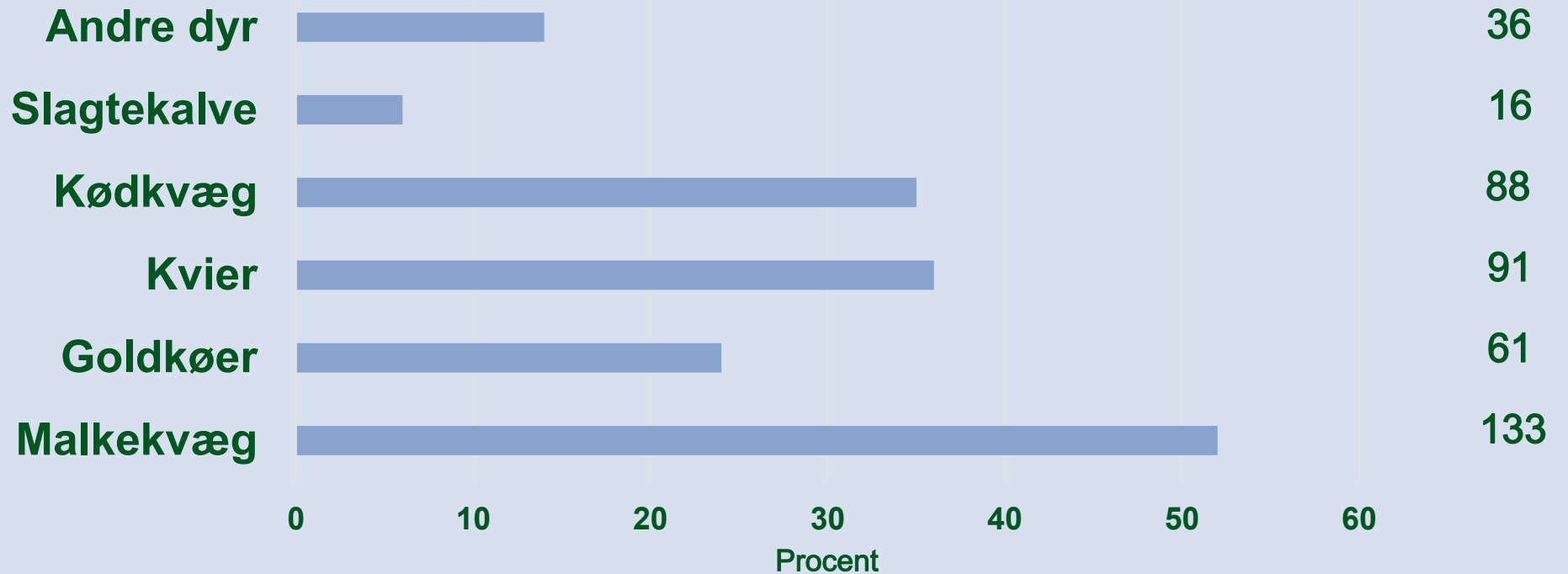

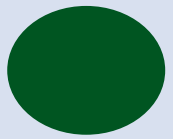
Erfaringer fra 2024

Besvarelser

Gruppen med bluetongue

Respondenter

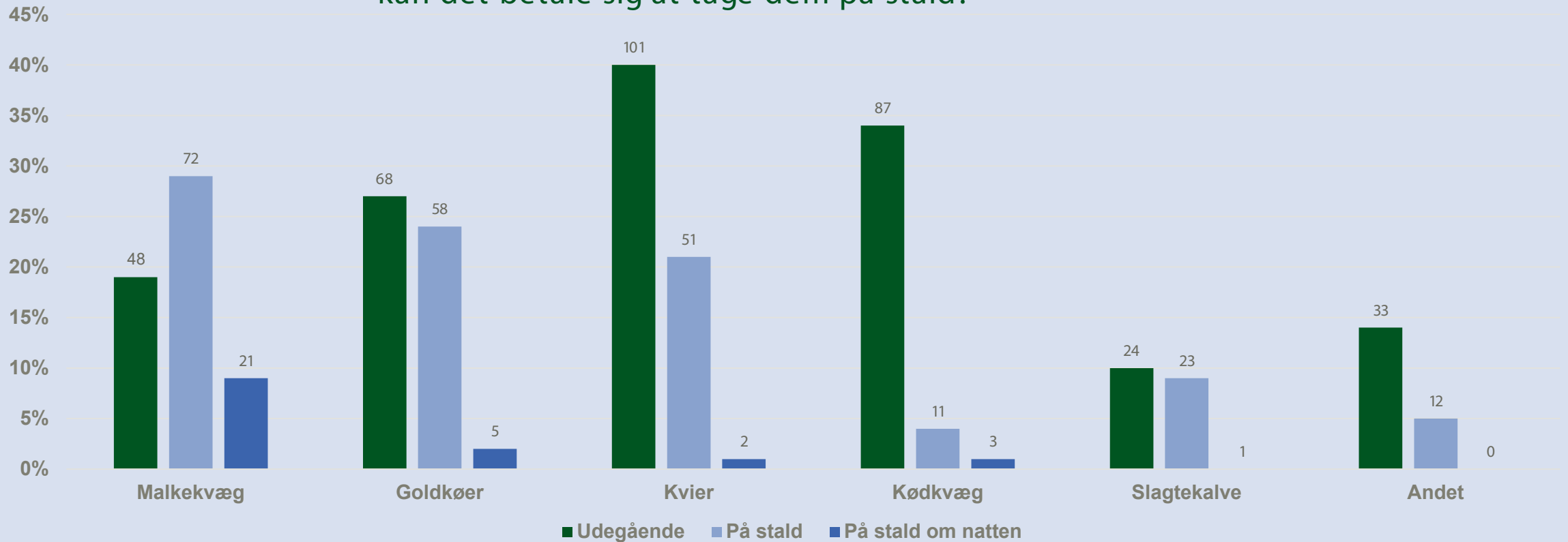

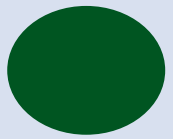

Erfaringer fra 2024

Besvarelser

Opstaldning, da de blev smittet – kan det betale sig at tage dem på stald?

Erfaringer fra 2024

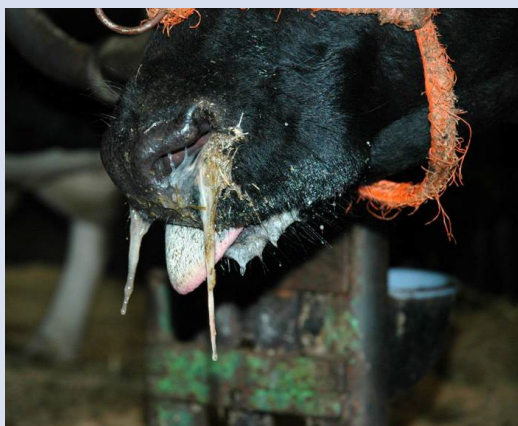
Hyppigste symptomer

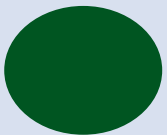
Hyppigste forløb ved Blu

- Langsom spredning af sygdommen blandt dyrene og længere behandlingsforløb
- Flere tilfælde af aborter og for tidligt fødte kalve
- Halthed og ømhed i benene hos mange køer og kvier og øgede problemer med klovbrandbylder og andre klovlidelser
- Stor nedgang i mælkeydelsen, især kort efter sygdommen rammer

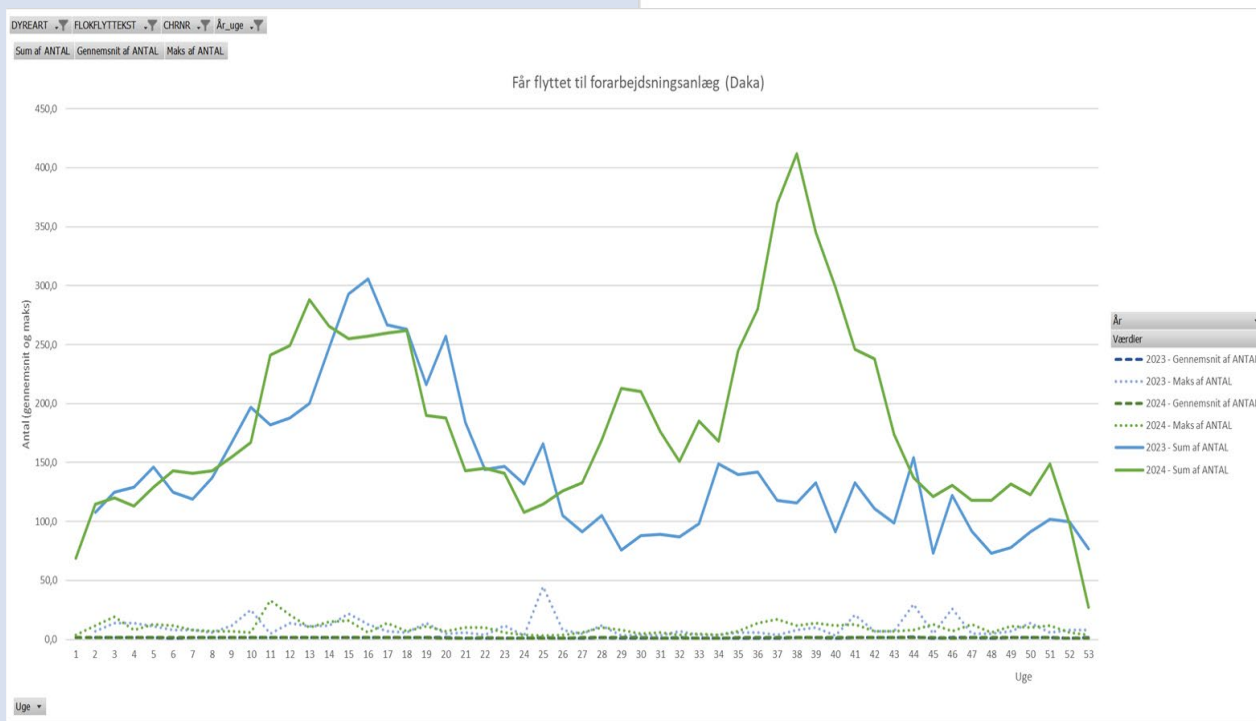
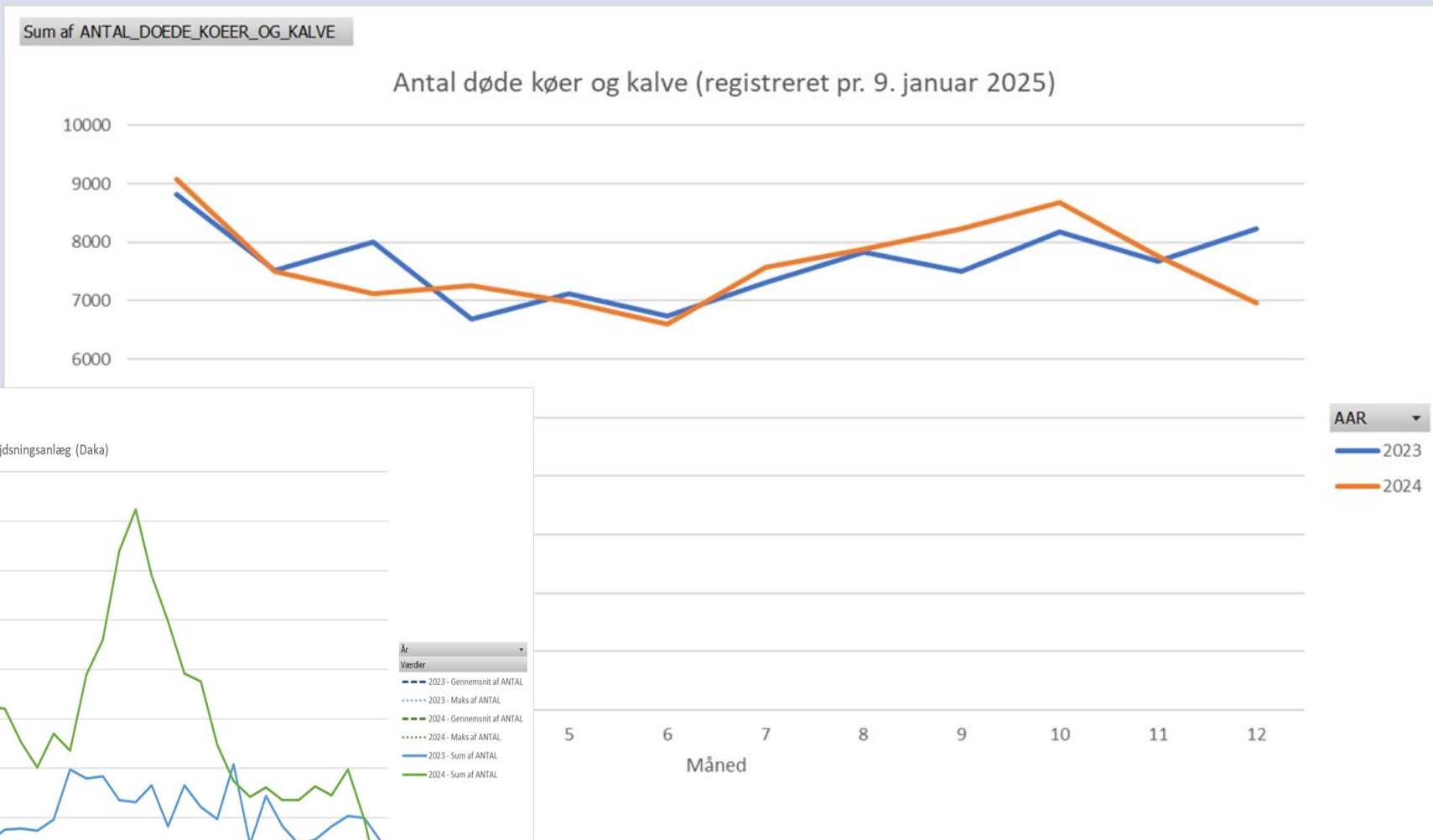
Seneste tal for Viking tyder på, at der kan være påvirkning af reproduktionen

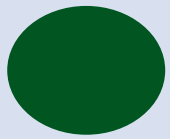

Dødelighed

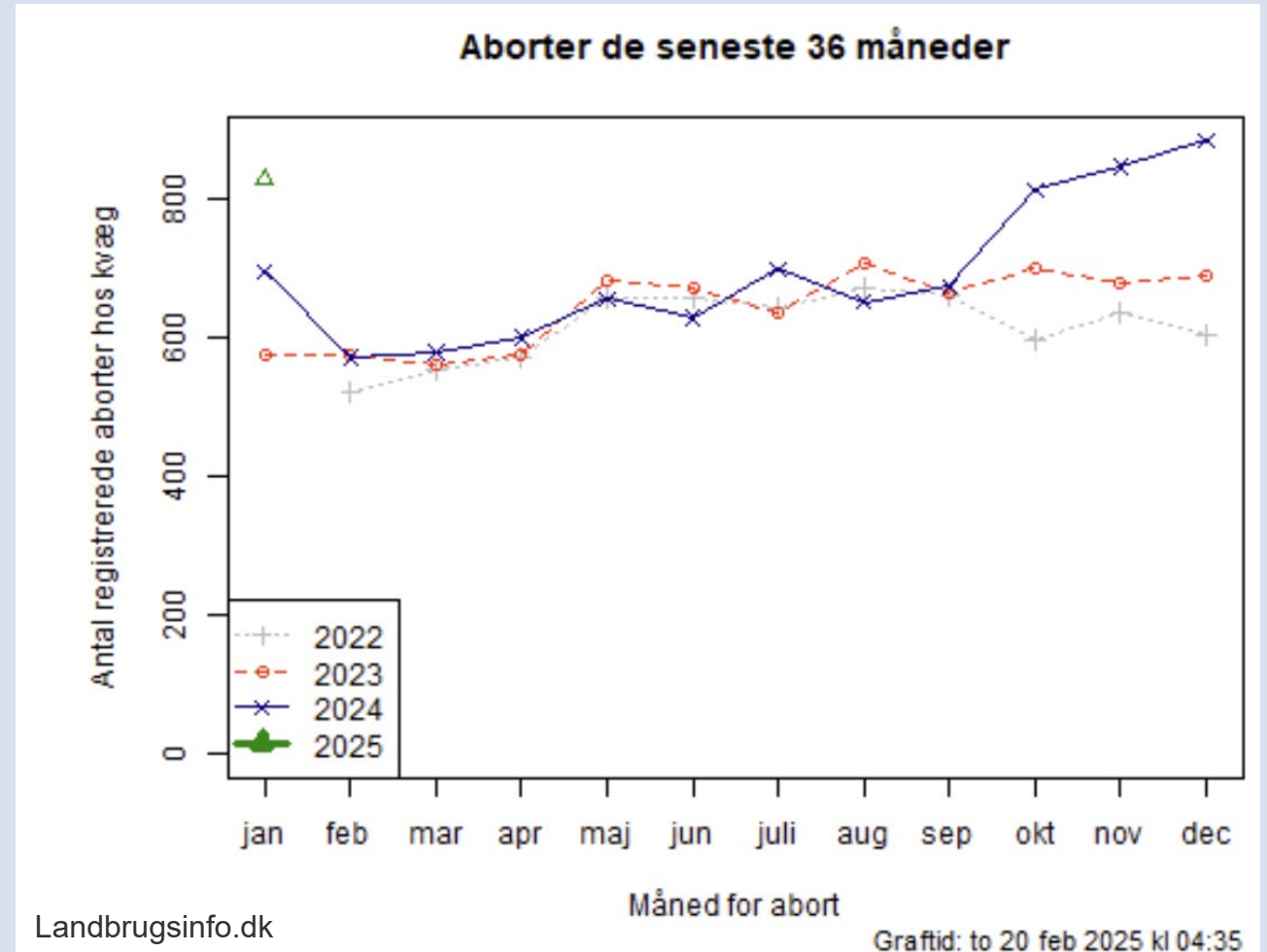

Erfaringer fra 2024

Reproduktion

- Opgørelser fra Viking og SEGES
- Tegn på påvirkning af reproduktion
- Flere omløbere
- Flere aborter
- **Men stor spredning!**

Opgørelser over totale #aborter ikke i særlig relation til bluetongue

Strategi for 2025

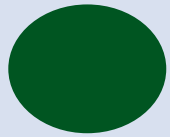
Erfaringer fra 2024

Tankmælksovervågning

Smittesæson

Viden om vacciner

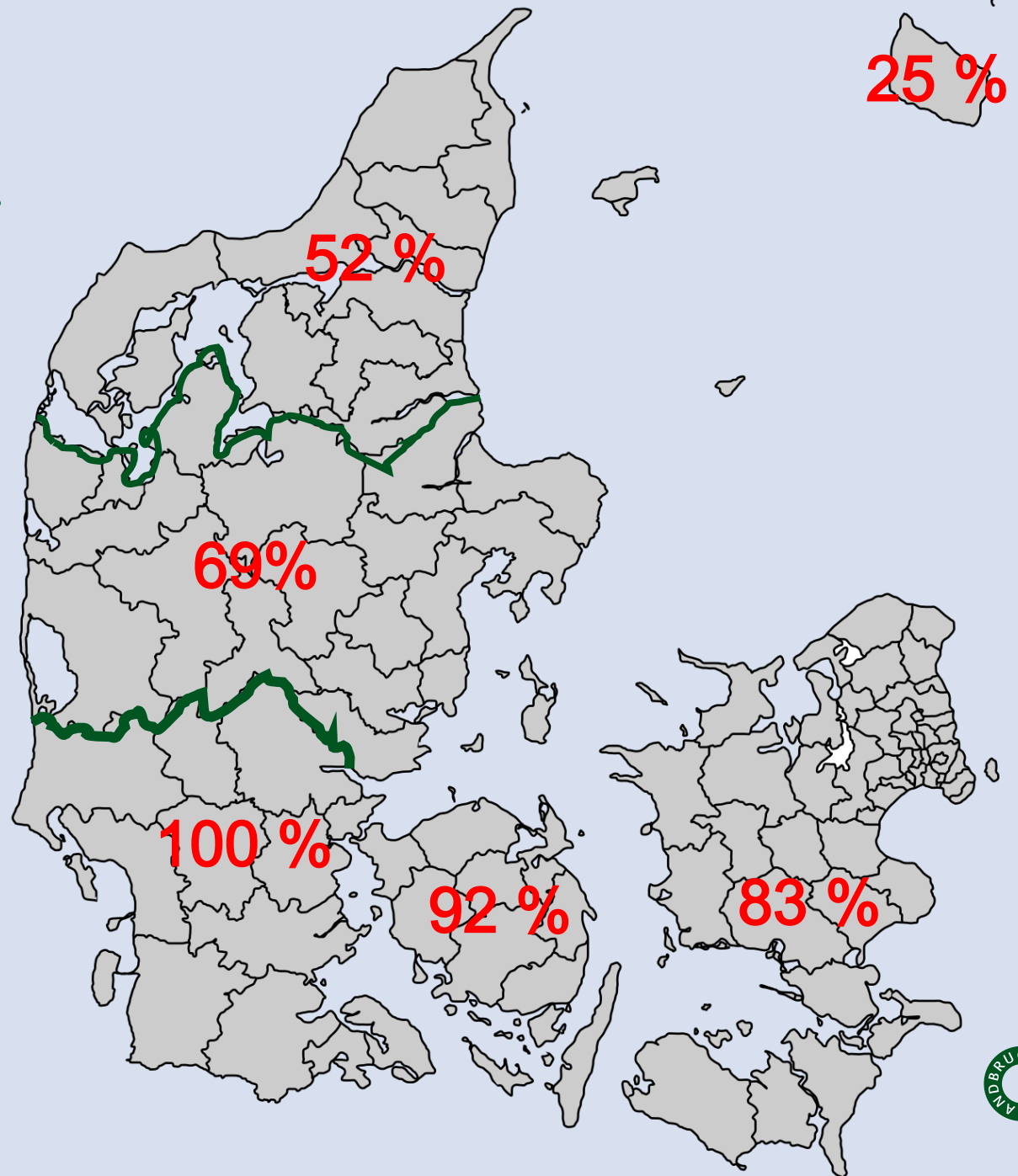

Tankmælksovervågning

Tankmælksovervågning

- I alt 164 prøver
- 114 var positive svarende til 70%

Mange ukendte smittede –
uden symptomer eller kun ganske få

Strategi for 2025

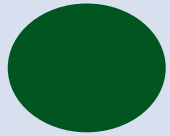
Erfaringer fra 2024

Tankmælksovervågning

Smittesæson

Viden om vacciner

Smittesæson

DK-VET risikovurdering fra 31. januar
Smittestart fra midt maj
Hvis varmt forår – midt april

DK-VET vurderer, det er ikke
sandsynligt, at BTV-12
kommer til DK –
dog stor usikkerhed

Repellenter og insektmidler
har ingen effekt

Størst risiko for smitte i august-
september

Besætninger, der har/har
haft smittede dyr kan godt
blive ramt igen

Mitter er mest aktive i
skumringstiden

Strategi for 2025

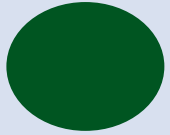
Erfaringer fra 2024

Tankmælksovervågning

Smittesæson

Viden om vacciner

Viden om vacciner

- Tilgængelighed
- Ingen med fuld godkendelse
- Bultavo-3 og Bluevacc® – kvæg og får
- Syvazu[†] til får

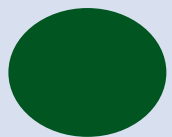
- **Effekt**
- Kan dæmpe alvorlig sygdom og risiko for dødsfald
- Kan dæmpe spredningen
- Kan *ikke* forhindre smitte
- Varighed? – så regn med revaccination 1-2 gange hvert år

- **Hvornår**
- Dyr der skal have 2 doser med 3 ugers mellemrum – starten af marts måned.
- Dyr der skal have 1 dosis, eller som skal revaccineres efter vaccination i 2024 – midten af marts måned /

FVST er i dialog med Lægemiddelstyrelsen og SSI om mulighederne for fortsat at have BULTAVO-3 til rådighed i 2025.

Viden om vacciner

- Skal dyr der har været smittet eller vaccineret i 2024 revaccineres?
  - Ja
- Hvornår skal kalve vaccineres?– hvad hvis moderdyret har været smittet eller vaccineret?
  - Fra de er ca. 2 mdr. gamle
- Hvad med drægtige dyr?
  - Der er ikke indikationer på, at vaccinen medfører abortemmen stress ved vaccination er en risikoudgå dagene omkring forventet kævlning
- Hvor længe holder vaccinen – skal jeg revaccinere igen i efteråret?
  - Det kommer an på, hvornår du vaccinerede

Strategi for 2025

Erfaringer fra 2024

Tankmælksovervågning

Smittesæson

Viden om vacciner

Strategi for 2025

- Det kan være en god idé for mange at vaccinere
- Hensyn til dyrevelfærden, produktionsøkonomien og arbejdsglæden
- Stor spredning i konsekvenser - Det skal afklares individuelt – tal med din dyrlæge
- Udegående dyr er i større risiko – stald dog ingen garanti
- Får rammes hårdere end kvæg
- Andre faktorer der presser dyrenes immunforsvar (fx parasitter, Salmonella eller Mycoplasma) kan give et alvorligere forløb
- Undersøg om dine forsikringer stiller krav om vaccination

- **Dem der vil vaccinere skal i gang nu!**

Strategi for 2025

Mund-
og
klovesyge i Tyskland

HUSK

- Bluetongueer en anmeldepligtig sygdom hver gang!
- Symptomerne er de samme som Mundg Klovesyge

Mund- og Klovesyge!!!

Hos kvæg, skal du være opmærksom på følgende symptomer

- Feber
- Savlen/smasken
- Blære eller sår på tungen, mundhule, muleplader, klovspalten eller patter.
- Nedsat mælkeydelse.

Tak

Spørgsmål?

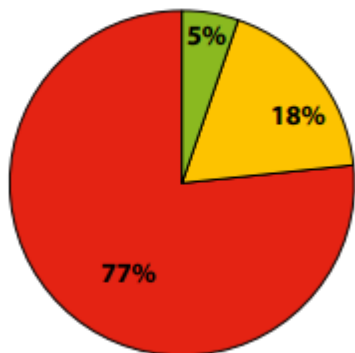
Kvæg til fremme af Danmarks biodiversitet – Nature&Beef

Anders Fogh, SEGES Innovation

Kvægkongres 2025, Dansk Kødkvæg

Status for biodiversitet i Danmark

Naturtyper

Arter

Overdrev, eng og klipper

De tre overdrevstyper og tidvis våd eng har stærkt ugunstig bevaringsstatus i begge biogeografiske regioner. Bevaringsstatus for indlandsklipperne er vurderet gunstig om end der er utilstrækkelig viden om deres struktur og funktion. De vigtigste påvirkningsfaktorer for overdrev, eng og indlandsklipper er fravær af græssende dyr (der medfører tilgroning og tab af levesteder for varme- og lyskrævende arter), intensiv sommergræsning, der begrænser blomstring og frøsætning, næringsbelastning, samt afvanding og andre ændringer af naturlig hydrologi (i tidvis våd eng).

Figure 3.8 Conservation status of habitats at Member State level

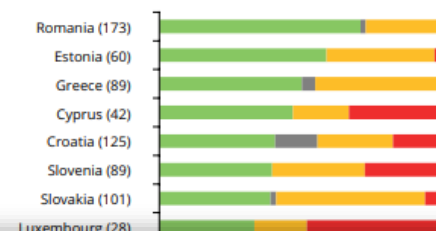
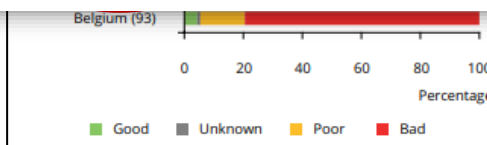
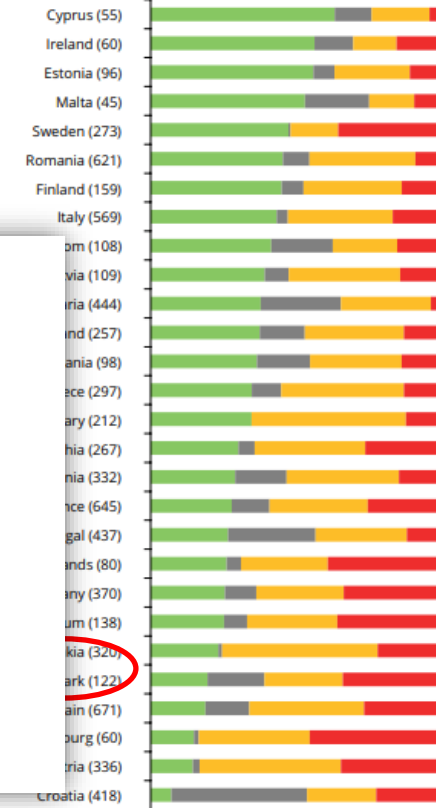

Figure 3.13 Conservation status of species at Member State level

95% af naturtyper og 57% af arter i DK er i ugunstig bevaringsstatus

Hvad bringer fremtiden?

- EU's biodiversitets strategi
  - 30 % beskyttet natur på EU-niveau
- Grøn trepart – 20% beskyttet natur
- Krav om **effektiv** forvaltning for beskyttet natur
- Stort behov for dygtige landmænd, der kan levere effektiv naturforvaltning!

Natur&Beef – samler vigtige aktører

Fakta:

Projekt periode: 2025-2028

Totalbudget: 19,1 mio

Herefordforeningen

SEGES
INNOVATION

Angus

Dansk Aberdeen-Angus Forening

 eurofins

Danish Crown

 VIKING

KØBENHAVNS UNIVERSITET

 Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

godp

Mål med Nature&Beef

En bæredygtig kødproduktion fra kvæg, som et vigtigt værktøj til at sikre Danmarks biodiversitet!

Avl for kvæg tilpasset naturforvaltning

Avlsredskaber målrettet kødkvægslinjer til naturforvaltning

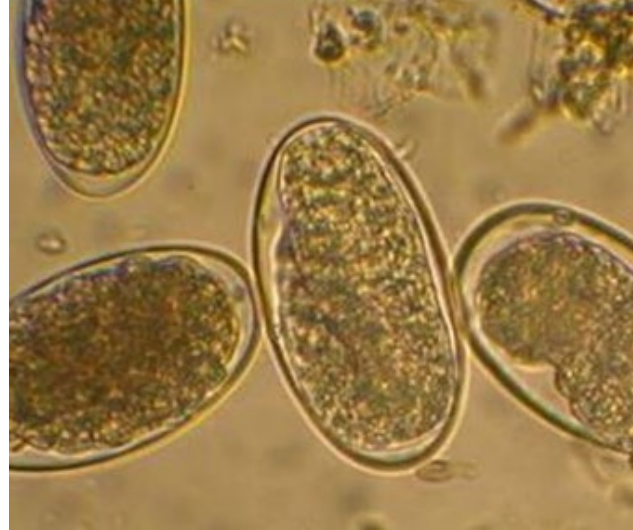
1. Identifikation af de vigtigste egenskaber for kvæg anvendt i naturforvaltning
2. Udvikling af DNA-baserede metoder til registrering af egenskaber
3. Registreringer fra 4.000 dyr for alle egenskaber
4. Udvikling af avlsværdital for egenskaber som optimerer kvægs evne til at udføre naturforvaltning

Vigtige egenskaber for kvæg til naturforvaltning

Variet afgræsning

Resistens mod parasitter

Fitness

Udvikle og afprøve naturforvaltningskoncepter

Rentabilitet og god naturforvaltning

Afprøvning af 4 koncepter til naturforvaltning – dokumentation af biodiversitetseffekt

- Ekstensiv kvæglinje – helårsgræsning
- Ekstensiv kvæglinje – sæsongræsning
- Krydsningskalve fra mælkeproduktionen
- Malkeracekvier

Udvikle og afprøve naturforvaltningskoncepter

Rentabilitet og god naturforvaltning

Udvikling og test af prototype til nyt managementværktøj

- Forenklet håndtering af dyreflytninger mellem arealer
- Dokumentation af græsningstryk (kg/ha) og græsningsperiode
- Alarmfunktion for flytning af dyr

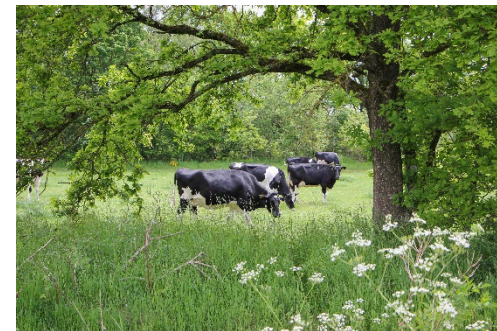
Udvikle og afprøve naturforvaltningskoncepter

Rentabilitet og god naturforvaltning

Driftsgrensanalyse og scenarieberegninger for udvalgte bedrifter

- Driftsgrensanalyse af flere besætninger over flere år
- Scenarieberegninger for optimering af drift
- anbefalinger til forbedring af økonomisk resultat

Der tages udgangspunkt i forvaltningsstrategierne

Forbrugere og mærkningsordning

Grundlag for mærkningsordning på kødpakker

- Workshop med følgegruppe
- Workshop med retail/foodservice
- Beskrivelse af fagligt grundlag

Landbruget får værdi!

- **Naturforvalteren**
  - En professionel og økonomisk rentabel driftsgren
  - Produktion af både kød og natur – med biodiversitet som et værdifuldt output
- **Mælkeproducenten**
  - Leverandører af dyr til naturforvaltning, hvilket gavner både bedriften og mælkeproduktionen
- **Alle landmænd**
  - En fælles samfundsopgave og en ansvarlig tilgang – ”Licens to produce”

Kunne du tænke dig at hjælpe os?

Kontakt:

Anders Fogh

ADF@seges.dk

